

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 18., II. пов.
 Кант. почт. шл. 26.726
 Адреса телегр. „Діло-Львів“
 Числа телефонів 565
 Рукописи редакція не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорщині:
 місячно . . . 5 — К.
 чвертьрічно . . . 15 —
 шістьмісячно . . . 28 —
 річно . . . 54 —
 у Львові (без доставки):
 місячно . . . 4 — К.
 чвертьрічно . . . 12 —
 шістьмісячно . . . 22 —
 річно . . . 44 —
 в Німеччині:
 місячно . . . 28 — М.
 чвертьрічно . . . 56 —
 За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:
 Рядом постійних, довготривалих або без вимоги 50 с. з чотирьох сторінок і коротких 1'30, з чотирьох сторінок частіше пера або на менше як 3 К. (включая 2 К. Складована друком у Львові. Оплатити можна як суботу і в день виходу газети.
 Пасивні оголошення на вимогу у Львові.
 Один примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видав: Видавничий Спілнв „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Україна і Славяни.

Нільна історичних пригадан на часі.

(І. К-й) Львів, 11. марта 1918.

Першу війну, яку мала, республіканська, соціалістична Росія видала після заключення миру в договірніми своїми ворогами, видана вона Україні.

Перші воєнні демонстрації, які потрясли цілою відносною, ембріоністичною Польщею, були демонстрації, звернені провідникові Української Держави (на виборчих виїзді — по приміру Росії — в Польщі як короткі поки що).

Перша обіда, яка зустрінула Українську Республіку за границею в особі офіційного її представника, була обіда з угорським представником чеського народу у віденській парламенті.

Так „привітали“ воскресенє держави українського народу після більш чим півтисячлітнього неіснуванє її „братів“ Славяни, найвишні представники їх на сході, півночі і заході — Москві, Празі, Чехі!..

Чи треба згадувати ще про „симпаті“ до решти Славян (крім одних Болгарів!), всі ці яких були звязані з царською Росією й яких улагод царської імперії і взаюменє рідні чи нерівнозначні (з їх розумієм!) в національно катастрофою?

Та таке відношенє „братів“ Славян до раїни в найшій історичній хвилі для нас, — це несподіванка Навпаки! Для нас, що знаємо історію відношенє сього за цілий період орничного існуванє українського народу, невідважно було би як раз щось протівне.

Пригадаймо кілька історичних фактів.

Отже передовсім факт найважнійший: поменє старої української держави — се-ж діє наших наших західних славянських „братів“ — зяків, тих самих Поляків, які нині на діло се здають ся вже як на свої „історичні права“ українських земель. Роки 1340, 1386, 1569 — головні етапи руйнованє могутчої колись держави Володимара, Романа і Данила, се етапи неволюванє українського народу одена із ратів Славян — Поляків. Історія сего пененє загально відома, а так саме боротьба українського народу за своє визволенє з під навики Польщі зараз від першої хвилі упадку української держави.

І в половині XVII ст. українському народові вдало ся було відбудувати частинно свою державність. Переяславський акт, се акт самозверненє власне нової української держави Б. Хмельницького, акт, епертий в значній мірі на чутю кровного спевіданє східної славянської держави української зі східно-славянською державою московською. Чи треба єдиначє придувати дальшу історію України після 1654 р.? Звичайно в безпощадне руйнованє нової української державности московськими царями в XVII столітті битва під Полтавою 1709 р., останнє знищенє останків української автономії XVIII ст., а вкінці прохатєрї пам'яті царський указ із 1876 р. (про анти-українській оргії 1914—15 рр. не згадуємо вже) — отсе звичає етапи руйнованє України з руки славянської Москви — Росії, сеї огоричної протекторки, сеї нової опікуни західного і південного славянства. І нинішній оргії московських большевизмів банд на Україні, зі руйнованєм Києва як отеса їх, — се тічне продовженє традиційної московської політики сузротї українського народу, від руйнованє того ж Києва Андрієм Бодуїнським у XII ст. починаючи.

Таке було відношенє до України на провінції найблизших її славянських сусідів — поляків і Москві, відношенє відоме загально

но — і розводити ся про сю справу ширше нема потреби.

Менш відає мате відношенє до України решти славянства — в першій мірі західного і південного славянства.

Перший раз політично виявило воно своє відношенє до української справи в 1848—49 р. в конституційній комісії австрійської конституції, де на порядку дня стояла справа перестрою Австрії. З української сторони було представлено, як відомо, внесенє на поділ Галичини. Якже поставили ся до знавчє українського народу до національно-територіальної автономії в Австрії наші західні і південні брати Славяни — в першій мірі тодішні герої славянства Чехи? Найкращою відповідою на єтсе питання буде, коли й пригадаємо чеський проєкт поділу Австрії на національно-історичні групи країв. Отже тодішній провідник Чехів Палацкій вносил поділ Австрії на такі групи країв: 1) німецько-австрійський край; 2) чеський край; 3) польський край; 4) ілїрійський край; 5) італійський край; в дальше 6) південно-славянський край; 7) мадарський край; 8) валоський край. А-3) (польський край) Палацкій зачисляє: Галичину, Краків, Буковину й Прикарпатську Угорську Русь! Також проєкт другого чеського представника в конституційній комісії, Пігера, не допускав утворенє української національно-територіальної єдиниці в рамках Австрії. Коли ж українське внесенє на поділ Галичини прийшло вкінці в комісії під голосованє, то за поділом Галичини на 28 присутних членів комісії — крім внескодавця єп. Янмовича — голосували тільки 2 Німці, — проти поділу 23 членів, у тім числі всі Славяни, з винятком згаданих више Палацкієго і Пігера, які в рішучій хвилі „vorsichtiger Weise“ — як зазначено у прегоході — відтягнули ся від голосованє.

Своє негативне відношенє до визволення австрійського народу західні Славяни (головно Чехи) виявляли також весь час єпісля — аж до нинішнього дня, чи то йдучи проти українців рука в руку з Поляками в австрійській парламенті і вправительстві, чи то патронуючи наших москвифільських ренегатів, чи вкінці організуючи чесько-славянські баталїони для боротьби з українським визвольним рухом на закардонній Україні підчас тєлєршної вже революції в Росії.

Таке відношенє славянства до України.

Другий час серед українського громадянства панувала легенда, що вороже до України відносит ся власне тільки славянська реакція, що коли б не царське чинівництво та польські „ксьонданє й бзуги“, то не було б більших приятелів України як демократична Польща і демократична Росія — легенда, якій, як відомо, єперти ся не був у силі навіть Шевченко. Невірність легенди сеї виказував ад осілює уже Драгоманів у своїй відомій праці п. з. „Историческая Польша и великорусская демократія“. Та краще, чим усякі наукові і публіцистичні практики легенду сю опрєкнули власне факти останніх днів, факти, які аж надто прерєчисто говорять єдиє: що єдинові приятелі України — Бєбрїнські і Ленїни, Погоцькі і Деміянські, Крамаржі і Совкупи...

Вкінці єдиє ще:

Які причини такого відношенє славянства до України? Подібна відповідь на єтсе питанє вимагала би окремої статї. Тут зазначимо тільки найголовнійше: отже передовсім агресивний польсько-московський імперіалїзм, а дальше — звязанє з імперіалїстичною Росією своєї долі і недолі західним і південним Славянством.

І чи-ж дивно, що до визволенє України сього смертельного удару у саме серце імперіалїзму польського і московського — Москва і Польща поставили ся так, як поставили ся, і чи-ж дивно, що конвульсійним судорогам зраненого згаданого імперіалїзму секундуєть також західно- і південно-славянські ходоли його? Inde ira.

За дальше польщенє Холмщини.

Польське „аграрна реформа“ в Холмщині. — Нова організація для дальшого польщенє холмської людности. — II част.

Львів, 11. марта 1918.

Після шумних демонстрацій в обороні „польської Холмщини“, після гелосних запевненє, що се корінь польська земля, починають в польських таборах виринати ріжні прєсєкти рагованє тої землі, щоб вока польською стала. Серед тих захислів „ратунку“ замінний особливо проєкт реформи аграрної, за яку радять взяти ся польській суспільности „Narząd“.

„Справу аграрну на zagrożених областях“ читаємо там — повинна взяти в руки вже нині польська суспільність і зайяти ся обділенєм двірськими ґрунтами малоземельних на основі відшкодованє, розложеного на довший період часу та на дєгідні, дрібні амортизаційні рати. Здаєть ся, що се думка починаєть ся переводити в діло в Королївстві“.

Така розвязка холмського питання не подобаєть ся краківському „Czas omy.“ Залюканий такими навірами орган польських обшарників уважає проєкт „Narząd“ самовбійною реформою, яка далеко виходить поза свою первісну ціль. Така думка — мовляв — може зродити ся тільки в головах членів кїївської Ради. А найгірше лєчно стає „Czas omy“ на думку, що наділенє холмських селян панськими ґрунтами, могло би стати прєцедєнсом для Східної Галичини.

Та поки ще земля, на якій працювало і працює українське населенє, вже розділюєть ся між польських селян. „Ziemia lubelska“ дєносить, що союз „Kółek rolniczych“ білогєрського повіту закупив в тємашівській повіті фїльварки Кожарів і Кривий Стїк, які мають 630 мергів землі, щоб їх розділити між дрібноземельних польських селян. Ціна за мерг землі внієсити ме 434—485 рублів а задаток від одного мерга внієсити 50 рублів. „Ziemia lubelska“ єдиєть ся, що се діє „Kółek rolniczych“ повіта білогєрського захєтити подібні організації в інших повітах до інтензивного наслідванє.

Для тим успішнійшої польонїзаційної акції на Холмщині засновано там минулого місяця нову організацію, якої цілю буде репрезентувати й єберєнєти польські інтереси того краю. Організація се буде зложена з відпєручників всіх сїльських і міських громад та повітів.

В імені його Величєства Цєсаря І. Ц. к. Суз правий карний лєо Трабунал прєсєвій у Львові рішиє на звєсок к. к. Прєкураторї Державної, що зміст артикалів, умієнєх в часописі „Діло“ чїсло 43. в днє 24. лютого 1918 р. від тїтулоє: 1) „Що говорять польська демонстрація“ від єліє під назівнічєк до „польського націоналізму“ і 2) „Понєслєний наріє“ від єліє „а коли не має до „наїдежєкама“ мієтєть в собі євєро ад 1) вєтєпєку в § 300. а. к., ад 2) § 302. а. к., узнєна доконєку в днє 24. лютого 1918 конфїскату за опрєдєлєнєм і зарєдкє внієнє дїлого шкєлєду і надєна по думкї § 493 п. к. євєка дальшого рєєвїрєванє того друкованого пєсьма. Львів, днє 28. лютого 1918. Рабїдкі.

Повішено їх, бо вітано кожного Українця, який попав у руки п. Загурського.

Історія невинно повішених о. Романа Березовського, Льва Кобилянського і Семена Жабяка.

Львів, 11 марта 1918.

Недавно, подаючи історію повішених п. Загурським 11 селян з Синевідська, агадали ми, що той сам п. Загурський повісив о. Романа Березовського, Льва Кобилянського і Панька Жабяка, яких полевий осінній суд кривої оборони („Landwehrfeldkriegsgericht“) у Стрию присудив з 17. січня 1918 признак зовсім невинних. Тепер на основі документів, які приносять „Arbeitst-Zeitung“, можемо подати докладно історію всіх трьох невинно повішених.

Всіх трьох засудив п. і. к. полевий суд при начальній команді цисарської німецької піхвотної армії на розпоряд 14. вересня 1914 в Мункачи за звичайні шпіонські (§ 321 військового кримінального закону) Розправу він надпоручив авдитору Загурським, в якого присутності також виконав присуд. Повісивши засуджених, п. Загурський кавав себе разом з ними фотографувати. „Докази“ вини суд „ствердив“ такі:

При о. Березовським знайдено карту Австро Угорщини, на якій докладно нарисовано дорогу, якою Росіяни влащували до Галичини і яку були би вибрали, йачи далі через Угорщину на поміч Сербії. Обвинений подав, що карту має ще від свого батька, а про те, хто, коли і чому нарисовав у ній ту дорогу, не міг дати ніякого поясненя. Суд признав, що о. Березовський сам робив ці рисунки на основі перозуміння з органами російської шпіонажі.

О. Березовський подав, що тікав перед Росіянами: він з своєї парозії Протеси до Сенечолі, а звідси пустив ся на Угорщину, йачуваши, що в околиці Сенечолі появилася Росіяни. На основі цих обставин, що о. Березовський асе йшов попереду Росіяни, суд признав за доказане, що він йшов попереду них як розвідник російської армії.

При о. Березовським знайдено сіринки угорської фабрикаші. Він сказав, що купив їх у Сенечолі. Одначе суд ствердив, що сіринки угорської фабрикаші можна дістати тільки на Угорщині, і на цій основі признав за доказане що о. Березовський вже перед своїм арештованнєм був на Угорщині в шпіонських цілях і арештовано його, коли вертав, щоб порозуміти ся з Росіянами.

Далі знайдено в о. Березовського записки про число в істрійських військ і склад військової одиници. Суд признав, що ці записки робив він в шпіонських цілях.

В кінці суд ствердив, ще о. Березовський йшов на Угорщину в напрямі Тероні і на цій основі признав за доказане, що о. Березовський вибрав ся в околиці Тероні шукати помічників між тамошніми селянами, яких суд признав маторичними русофілами. Правдивість сеге доказу суд ствердив ще й сею обставиною, що при о. Березовським знайдено більшу „кількість двайцятикоронних банкнотів. Обвинений подав, що ті гроші—се всі його готівка. Але суд не повірив, щоб о. Березовський, оставивши жінку й діти в Сенечолі, забрав усі свої гроші з собою, не лишивши нічого родниці,—тільки признав за доказане, що о. Березовський має ті гроші на підкуплюване тих селян русофілів.

Таке „ствердив“ і „признав за доказане“ п. і. к. полевий суд в Мункачи з п. Загурським.

Яке представляють ся справи в дійсности? Отже полевий осінній суд кривої оборони в Стрию ствердив отсе: Що до карти Угорщини: Була се карта з старого шкільного атласа Коменса. Рисунки в формі підчеркнення ріжних місцевостей знаходять ся в кождім атласі; те, що уживають атласу, підчеркують ріжні місцевости. Тому о. Березовський не міг подати нічого про ті рисунки. Далі воиново винясненя справи суд завивав офіцира генерального штабу як знавця. Сей ствердив, що ці підчеркнення не означують ніякої дороги і взагалі не мають ніякого змислу. Підчеркнення місцевостей багато не має ніякої стратегічної важности; за те місцевости, стратегічно важні, зовсім не зазначені. — Що до записок про число війська: Записки подають невірні числа і до шпіонських цілей не могли служити. Зрештою агаданий знавець ствердив, що таких записок Росіяни зовсім не потребували. — Що до угорських сіринків: Суд ствердив, що їх можна було купити в Сенечолі в околиці. — Що до поведеня о. Березовського: Суд ствердив, що він був свідомий Українець, і тікав з страху перед Росіянами та що всікі наміри русофільської агітації чи шпіонажі в користь Росії абсолютно виключені. Гроші,

які при них знайдено, взяв він з церковної каси в Сенечолі на дорогу.

В справі Льва Кобилянського і Жабяка суд в Мункачи з п. Загурським „ствердив“ і „признав за доказане“, що вони також вибрали ся на шпіонажу в користь Росії. При Кобилянським знайдено 100 К. А що він як громадський писар в Сенечолі має платити тільки 50 корон, то „таку велику суму“ міг він мати тільки на підкуплюване русофільських селян на Угорщині. Його пояснене, що се його гроші, між ин. за продані вино, суд признав неправдивим. При обох обвинених знайдено також угорські сіринки; суд з сього ствердив їх побут на Угорщині в шпіонських цілях. Оба подали, що прийшли нарочно в порученя громадського уряду в Сенечолі, щоб повідомити, що в околиці появилася козаки, та що навіть мали від громадян по німецьки письмо, яке да

ли по дереві одному постою; се письмо признав викрутом. Скоуфронтовані в Сенечолі, старали ся змінити в його основі суд признав, що між ними було перозумінє в шпіонських цілях.

Суд в Стрию ствердив шпінювавши Кобилянського і Панька Жабяка, що вони вибрали ся, щоб дати знати кождому, що козаки, та що Кобилянський привіз з собою по німецьки написану грамоту повішених.

Так представляють ся історія турні „Arb. Zig.“, подаючи її, пише, що ність повішених була така очевидна, що чоловік, який вішав кождого, згодом його руки, міг їх засудити на смерть, що повішено тому, що вішаво командиром який попав у руки п. Загурського.

А одначе навіть по урядовій свідомості не тільки безперно зодати, що ще й займас далі становище авдитора. Ані держава, ані суспільність не можуть до відсеб дальности. І се на вірні

Маніфестації дня 3. марта

Комарне.

Свято 3. марта відбуло ся тут спокійно й величаво при давній околиці двайцяти тисяч душ в міста й повіту. Була чудесна погода; мабуть само небо сприяло найбільшому торжеству народа, котрий отряс ся в кількох кайдан і першим всенародним Великоднем обходив хвилино свого воскресеня. Кождий розумів, що обходять в той день народина власної держави, власної сили й волі на своїй прадиційній Землі. Не було ні одного українського дому в місті й на передмістях, який не пристроїв ся би в той день українською хоругвою.

Торжества почало ся о год. 10 Службою Божою. Нова церква мурована св. Архангела Михаїла, хоч як простора, не могла помістити ані третини учасників. Вони облягали кругом цвинтар і дорогу, при котрій ворота замасне смерчиною і захітчаню наперозини, символічними хоругвочами. Проповідь в церкві вголосив сотрудинк і директор Задаткового Товариства в Комарні о. Кузьмич. Справу першого дня свята, Хеліянщини і Підляшя та поділу Галичини преферував зараз по Богослуженю під церковною заслужений діяч в Комарнянщині і голова святачного комітету парох Подолець о. Яків Кесонюцький, котрого прахажани (одні з найсвідоміших Українців в повіті) прабули громадсько ма святе і дали гарний відділ кінної бандерії. Вони (те с села: Поділля, Голодівка, Петриці) несли таблицю: „Нехай живе Українська Центральна Рада!“ Гарно співали ся між ними ми передові села: Кліцко, Якимичі, котрі також дали великий відділ бандерії, дівочий хор та значний гурт громадян. Вони на таблиці своїй несли напись: „Слава Грушевському!“ Дівочий хор в народних стрях з Героєм Великим звертав на себе особливу увагу. Громадяни того села несли таблицю з написом: „Слава Петлюрі!“ Добре співали ся також села: Конюшки, Береседи, Нове село, Сусулі, Чуловичі, котрих таблиця славля Українську Народну Республіку, народних міністрів, укр. мирових делегатів. Шкільні діти несли „Привіт вілній Нємці України!“

Похід йшов від церкви на Делішнім не редністю до будинку Задаткового Товариства на протилежній передмістї Самбірській. Отгарали його й замикали гарно пристроєні смальжентими хоругвочами відділи бандерії, до котрих належало кількох полонених Українців, бунтних російських солдатів. Крім того полонені Українці творили окремі пішій відділи. Вони раділи, що кобавком повернуть на Україну, де можуть бути потрібні українському правительству в його борбі з московським централізацем і большевизмом.

Торжества скінчило ся промовами з будинку Задаткового Товариства: тут міщани й урядники сього Т ва п. Дмитра Ольхового (котрий вернув з російського заплана) і п. Зубря, управителя школи в Героєвній Вел., котрий захичив окляком на честь Української Народної Республіки За горожанськими дівчатами проповідала многотисячна юрба мам: „Вже воскресла Україна!“, а розділяючи ся тут, одна часть рушила домів на захід, друга вернула на схід, перейшла зяч в місто і спинила ся ще під церквою, де гурток дівчат комарнянських від

співав під проводом учительки сьомої класної „Боже єдиний, великий, Русолюбивий!“ Після того і та часть розійшлася по гот. 3 по похулдні. До храму привіз вранпорт українських товариств в Комарні прапор св. Михаїла і проросійський прапор св. Михайла і гетьманом Мазепи, сакчаний, бо сврадений перед самими війнами.

Жиди і Польши не часе вийшли з більшої части поховали ся. А вийшли без навасти. Коли вертали реєз діят з кв. коваріарку в Хеліян камінь і ранив одного селянина в голіву. Збірка на церкву св. Петра середній міста, спалену 1915 р. в часі російської армії, принесла кількасот

Свято мира і української свідомости в Коломиї дня 3. марта на причуд гарно. Хоч мало було підготованя і розголос, та хоч люди не сія взяли участь в святах в містечку, Печеніжин, Заболотів та Обирі, таки похід на скорі і без приготуваня з 32.000 учасників ангадував імозможна значив ся незвичайним порядком майстерному проводили дослідження Книшка. Комітет держав ся товче змавляючої програми, а на вічу вранпорт Трільовський, господар Петрук та ін. ма, який своєю промовою виклав вражінє. Про велич торжества свідать ще хочби тільки те, що навіть найнеприхильники виражають ся з великим знанєм.

На завив Народної Канцелярії повітова організація до цілого українського повіту візавне хати ся в Турі. І справді поклик, ошертий на ту ідею, відніс надсподіваний успіх.

Щоби прийти на означену дату в найбільших гірських закутках України не бракло одної громади, котра не по кількадесят своїх громадян на свято — зібрала ся вся інтелігенція корпоративно ціле учительство і студентство.

О год. 11. стауло до Струми святишників, де високопатріотично вголосив о. Прухницький. Рівночасно ки взяли ся устальюванем котра де походу дали громади: Волець, Інач, гр.м. Пулира, в шкільній залі збором, Січами, таксемо Жутовцями, шів, послідне в бандерією на свята хотіло в радости, коли бачили чих чвірками на конях Соколи і Січми зараз розвинув ся похід, асоціаліза без огляду на становище, пов і шкільнонама згуртованих під прапором Січи. Народу зібрало ся таке велике найстарші громадяни не паміятають жости в Турці; після обчисленя жидів йшло в рядях понад 15.000 садди можна запевнити, що було провадив голова повітової організації

... а розко ввиреденкія виконували всі
... По Службі Божій після
... серед сівів хорів в
... рушив вели-
... міста через ринок, по під
... Народного Дому. Тут усталено похід
... вічний прохід до трибуни віче
... о. Федатич яко го
... Фелікс отворив віче, зазначуючи, що
... і Талер
... вибраних і Талер
... вибраних і Талер
... вибраних і Талер

Про уступленя Троцького пише „Vossische Ztg.“ В останніх днях поширило ся перемінене, що в підписанні мирового договору в Берестю відносин на сході асасім не подлязано. Сею, що в Росії тепер діється ся, не можна як слід розібрати, се певне, що мроти ратифікації мира пізно-сть ся заванта опоздила. Чи в тин естас в агляку уступленя Троцького, нині трудно сказати.

телях цілком убогі, посилаючи свої діти до шкіл, а якінди народні учителі убогі, особливо такі, що рівнож мають діти в школах. Свідоміс убожества, виставлене духовносью і громадською властю і ходженя до школи треба дослуцати до поданя. На рексамандовану відилку арилог просити ся дослуцати до поданя почтотелі мавки, во інакше залучники зложити ся до актів Товариства. Головна Управа Українського Педагогічного Товариства.

XX 1-2

Російські приготованя до дальшої війни.

РОТТЕРДАМ (ТКБ). Петроградський кореспондент „Daily News“ доносить, що перед загальним совітським конгресом починають ся завіта боротьба між мирною і воєнною партією в Росії. Один з давних прихильників Леніна, Бухарін почав протрєволюційну пропаганду в ново-заложенім своїм органі „Комуніст“.

„Lokalanzeiger“ доносить із Стокгольму: Одна з петроградських депеш доносить, що в Росії мимо закінченя мира всауть ся заповідливо дальші зоруженя. Розпорядком народних комісарів приказано, щоб наслідне зоружувано ся та щоби уладжено для ворєв окремі стрільниці.

„Odwet za Brześć“.

Нам пишуть: Берестейський мир впровадив Поляків в фазу бішености, шалу, киланя на всі сторони, шукая винювників, в фазу: пімстити ся на всіх, хто небув причини ся, що їх апетити, розбуджені і побільшені ше в безко-нечність актом 5. аздозиста 1915 р., не вістали заспокоєні, та що раз на все положено кінець. Бішеність Поляків прибирала ріжні форми, а всі вони стреміли, щоб діло берестейського мира повалити в ахсодю; „Pecati mundus, fiat iustitia“, — але „iustitia“ польська, хоч би вона стояла в ярмі противності до елементарних понять справедливости і стики.

Та час се добрий лікар. Бішеність уступає, а польська суспільність починає глядіти дійсно-сти в очи своїкїйше, а в сїд я тин сність в поглядах на справу берестейського мира до-мають ся, мимо присяг, мимо фабрикованих ше одиницями і пресою єдиности „przeciw rabunkowi brzeskiemu“. Чуть фрази о „unii federacyjnej dwóch narodów bliskiego pokrewieństwa“ — апелюють ся до справедливости Українців, відьсть ся клич: „Нехай спільний ворог не діє між Українців і Поляків...“ словом отверєише голо-нож, коли Поляки глядять на розвій фактів, а в днї 3. марта с. р. побачили, що народ наш в боєвій готовости: відперти кожний атак во-рога з подвійним ударом.

За те починають дунати кличі більше ре-альні і тому більше небезпечні, як бішеність в формах демонстрацій, складаних ордерів і т. д. Сотаєриши собі ілюю трьох верагів: „katolicko-ewangelick prawoslawny“, розумують і укладають плани усамішної борби в часах воєнних, голо-нож на поли економічних. Перейшовши до по-рядку дневного мад „katolikiem“, бачать двох небезпечних ворогів, а се німців і Українців. І проти тих двох придумують план борби usque ad finem. Немаючи можности ні сили до отвер-тої борби, думають, що Німція набивати на-лежить бойкотом, а Українців колонізаційно-всходніцх кресів. Польський двір, пєтубіую-чий робітникам, буде спредвалжувати до себе на роботу тільки мазури і „królowski“, буде їх добре оплачувати, осіддяти на сталє біля двєри з надїєю, що український робітник піде до Німеччини і лишити свою землю, хотай би вона була в руках польських панів, мазурським на-льєїстам. Так думають оберонити польський двір, польські „kosciołki“ в сїдній Галичині перед уладкам і скєлонізувати її при помачи двора.

Колонізаційно думають знищити нас По-ляки. План се не новий. Забувають єдиак По-ляки ше єди, що і Українці пічнуть економіч-ну боротьбу, новільше, але usque ad finem, про-ти них і Українці вєстарають ся є поверот своїх братів, які мільонами вємігрували, і при помачи бойкєту, як відплата за „мєдєрну па-пєрєну“ виступать проти польського до-віря, заки ше врийдуть і посєлять ся мазури, яких відповєдїю прихитять ся. Наш сєлєани і діго господарка се вридоптава травица, яка скоро відмєсеть ся і завєленє, але польський двір се улавше свєрєхитавлє дерева, яке не мо-же і не має права пімнести ся.

Колонізація Східної Галичини мазурами і „królowski am“ се має бути „odwet za Brześć“! Борба економічна в нашам народом. Забувають єдиак Поляки, що хто знає в яких обставинах будемо ше жити?... Хто знає, чи хлєб взагалі, а український і польський єдиобливе, не заки-дає, а компетентні чинники будуть узакати за відповєдє і рєзунне усунути двір і віддати землю хлєпови. Хто знає?... — будучність ше не певна!

При помачи двора хотять Поляки знищити нас, зрабувати нам українські землі, хотять пі-мстити ся за „Brześć“. І на се звернути належить увагу української суспільности. Двір польський се кривість, звідки має прийти випад на украї-нській землі. Теж знати належить, де небезпєка. Двір польський, се пєсїйдна дєшка рєтунау для польськости на українській землі. Двір поль-ський, се кривість, звідки приїде випад... Туди звернути всі сили народні, щоб обезаладити ворога в сам час! — ський.

НОВИНКИ

Львів, 11. марта 1918.

— Дорадинки української мирової делегації у Львові. В зуботі переїздили через Львів в дорозі до Києва проф. Остапенко, дорадинки української мирової делегації в торговельних справах, із своїм секретарем п. Шафренком, і дорадинки укр. делегації в політичних справах п. Зєліняк. У Львові вгостили вгдані панове на засіданє Народного Комітєту, де прихитав їх окремою промовою п. д. р. Кость Левинський.

— До офіцирів і єдиварічних добровольців Українців. Нам пишуть: Майже всі полки австрійської армії збирають ся пєдавати т. яв. воєнний альманах (альбом) свого полку. До сєї роботи беруть ся й наші сїдні галицькі й буковинські полки. Дуже пєжадєно, щоби в сїй акції взам діяльну участь українські офіцири, єдиор. добровольці, загалом всі інтелігентні Українці від-скаві. Даваймо статі, спомини, описи, некрольє-ги, тільки в українській мові і домагаймо ся, щоби альбоми вийшли не тільки в німецькій, а й українській мові, як се вже в деяких полках ухвалєно. Уважаймо, щоби наші статі бузали єди дузу українськими і не даймо пропадати нашій кривавій славі! — І. Н.

— Поворот дир. Микєли Зєлчівського вєдличав персональ „Народної Тєргєвалі“ цїтєвою мані-фєстациєю. Пєвєриувшого заслєнца сєрдєчно пєвїтав промовою п. Семчишин іменєм всьєго персоналу, який в сєї нагєдї розпочав сладу на фонд воєнних сиріт ім. митр. Шєлтицького. Зворушенний до слів дир. Зєлчівський пєдкє-вєише за неспєдїваний обєв рєдєсти, сїмїнує, що шасливим чувєть ся, що знов буде віг пра-цювати для дєбра стєварїшеня та хєсен украї-нського народу.

— Ц. н. пєчта супрєти української мови. Нам пишуть: Днє 6. с. м. нєдавєла в нє вочтї в Бє-лєхові 45 корон прєказом до Самбєра. Хєчє прєказ був вповнєний не українськи, тє єдиак урядуюча єкспєдїторка виставила пєсїдкє не польськи. А коли я зажадалє, щєб вона виста-вила пєсїдкє не українськи, вона сєгє не зрє-вила, бо сєвала, ше не уміє по українськи. В рєвї потрєбє можє прєслєати сїю пєсїдкє рє-дакції. Сї гроші нєдавєла я як належний чинш мїсєчній за українськє касиєвє тєварїствє „Народний Дїм“ в Бєлєхові, до влєдїтєлєя до-му, ше мєшкє в Самбєрі. Сїм моїм супрєччї я єкспєдїторкєю прєслєдуєв сє начальний нє-чтї м. Рудєнський і не сєвалє нїшє на сє

— Сими днєми повернули до Самбєра з Рєвї пп. Тєодор Бєлєнський, проф. сємїнарїї і Іван Герасїмович, радник судовой. Обє вивєсєні в по-чєтком 1915 рєку. Прєф. Бєлєнський прєрєживєв в д рєм Стєзурєю в Буїєску і в Сїмбєрску, а рєдч. Герасїмович в Кїєві.

— Кєнкурс. З фонду запємогєвєго ім. Романа Алєксєвича удїлити Українськє Педагогічє Тє-варїствє у Львові (вул. Мохнєцького ч. 12) дві єдиорєзовні завємоги по 120 кєр. О завємогу можуть вносити пєданє до кінцє марта 1918 р. 1) народні учителі або учитєльщи, єдиєв або сї-рєтї не учитєлєх народних шкїл української на-рєдности, мєжи котрими мають прєшєнствє сї-рєтї не народних учитєлєх цілком убогі, що хо-дять до публичних народних або сєрєдних шкїл і вивєчєють ся дєже до добрими успїхами в науцї; 2) в браку таких вдовї по народних учи-

Інтервенція Японії.

Львів 11 марта 1918.

Останні годї, а саме закінченє мирового договору з Україною і Росією відбилось на ці-лісности даної російської імперії. Беремо першій вїрї під рєвєзу величєзні прєстє-рєбє, на які єже від дошного часу глядїть ся єди єди Япєнія. Вн дав тєпер до зрєву-щє не думєт вєже дальше спокїйно прїдє-сєму, що дієть ся. Мнїстер Маєно від-нє вєдєловєчєно, що Японїя на випадок ро-вєго мира „вробить всі кроки, які будуть пєдшучєй і єдионїцїйний характер“, та що Англіє, Франціє і Сєоучєннєм Дєржє-вєво тєдє шє до того, „щє має Япєн пєр-вє“. Агєнція Авєса подєє звїсткє, яка пє-рєвєтєлє сї влєгєдї.

ПАРИЖ, 5. марта (Авєс). На засїданю ко-дї заграїничних справ рєфєрєувє Пїшєн сїлєвоємєтєчєну сїтуєцїю і про япєнськє пєр-вє. По засїданю члєни комїсії дали єди зрє-щє всі сєюєннєкє є згїдї з тєм, щєби пєдшїтити їнтєрвєнцію в Мєнджурїї рї.

Зїдчає вєнєтї Буковини Австрїї.

ПІДЕНЬ (ТКБ.) З прєсєвєї квєтири дєно-євє. На оснєві пєстанєв прєлїмїнарїєго вїрє-євє догєвору з Румунїєю Румунї єворожнє-євє 7. марта вєнєтї нємє дєсї чєстї Буко-вїнї. Єди з австрє угєрськїх вїддїлїв по-дєєнї днє 7. марта увїїшєв до мїста Сєрєтє.

Вєновлєнє вєвннїх дїлєнє на сєхєдї.

БЕРЛІН (Вєлф.) Днє 5. марта начєлний Крїєлїєнє вєсєлє до вєрховнєго кємєн-євє сєдєу Ієскрєву дєпєшу, в якїй вєкєлєє нє-євє мїрєвєго дєгєвєрє тє пїтєє, чє вї-євї зарїдєчєнє в шїлє застєновлєє нєпрї-євїчїх дїлєнє.

На сє нєспїлє днє 6. марта від начєлнєго вє сїднєго фрєнту отєє вїдєвєдї; Дє рє-євє вєрховнїєї комєдїє: Застєновлєнє нє-євє польськїх крєкїв булє зарїжєнє нїмєць-євє комєдїєю днє 3. марта є 1 год. пєво-євє, сєдї прєтє врїїшєє до пєєдїнокїх днєв 4. марта, тє мїєсєцькє вїєскєєвє управ-євє сєїє жєлє по прїчєвєду тєгє. Пїєлє урє-євє дєнєсєнє прїчєвєю тїх бєїв булє євїр, євє стєвдєнє пєхєдєєвє нїмєцькїх вїєскє вєвє і на Українї дєкєдє трєбє булє пєбє-євє нєсєрєганїзовєні бєндї. Є шїрїм бєжєнє-євє вєрховнїєї комєдїє, щєби і тї бєї як бєрєшє пєкїнчїлє сє.

Уступленє Троцького.

Нєгє прїчєвє.

ПЕТРОГРАД (Рєйтєр) Троцький уступив євє стєновїшєє яє народний комїсар для вїєчїчїх справ.

О П О В І С Т К И.

Второк, 12. марта 1918.

На вч: греко-като. Проконя дек. — римо-като. Григорія.

Ввч: греко-като. Владе Ісусов. — римо-като. Кривини.

Являва з Гензіа і Теодер Геза складають зміську повідецькере своє вічане, яке відбудує ся дня 7. марта с. р. в Бахноватім 25 К на УТП. а 25 К на фонд інвалідів УСС.

Вічане п. Романа Могетича з в. Е. Ке-Бриліною відбуло ся дня 8. марта в Ташчи, пята і ст. аел. Болетів. Замість повідецькере складаю 30 К. в рад. „Діла“ на основане красве Тав. охороме молодіжи.

На „квмлаєт“, який відбудеть ся 19. марта в день св. Йосифа о год. 7. вечером в теа траданий саві ім. М. Лисенка при вом. Шашке вича (назвотия ц. к. маждарсері) запрошую всіх Ва. Учеників і Учениці враз ві впрошеннми ними гостями. Згодешня приймію кю дия. Лефлер, аул. Панське 16.

Місто осібних повідецькере про наше вічане, яке відбуло ся дня 5. марта 1918 р. в Глинчанах, складаємо 100 корон на фонд ім. Ексц. Митроп. Шентницького. Роман і муса в Сидебсакит Височанські. 701 1-1

Вічане панни Стефанії Кордубівної з Курця з в. Михайлом Зелеским, ук. студ. Богосл. відбуло ся дня 26. лютого 1918 в Бережанах. — З сї нагоди вложили мелоді 50 кор. на сирітський вихаст ім. Митроп. Андрея Шентницького. 795 1-1

На школу ім. нар. Данила у Львові вложили в січня і лютім 1918 в коронках: Уряд па рохиданий Хутора 70. о. Стефан Орбець 25, Маріан Гавронський Кішмья 5, О. Корчякський Вятків 30, Толкан 2, перучник Василь Біжельний збіркі 20, в. Василь Ярежкович Вонче 20, в. Іван Жерський Гаудио 10, о. Евстах. Баргків Ремелів 5, Стефан Савула Ліско 5, др Ке-цвевський 20. о. Алт. Радомський Волешинів збіркі 25 10 др Вол. Пежинський 20, Ант. Кестиниш 10, О. Біжельний 4, др Ієльницький 20, Гумениш 14, О. Зячківський 4, Юв. Сьмашко 15, Ол. Гайдукевич 2 Ол. Гешевський 5, Мімке 2, Коновка 2, пер. Павло Лещій 10, о. Денис Темішук Огановичі 10, др Михайло Велешини 10, Н. Н. вихайстер жандарсер. черев в. Тарабанівну 20, Ха. тов. „Дністер“ 100, Ол. Боберська 20. — За сї щедрі датки складає кружок Ва. жертводавця сердечну подяку і перучає ся дальшій өніці. — За кружок УПТ. кор. Данила Стефанія Гошовська, касієрка, Львів, Театинська 7. XXV 1-1

Сердечну подяку

за участь в сумній өбряді похороннім дорогөй Мами бл. п. Йосифа з Зячківським Бязманові та ширю пөміч в послідних тяжких для пөвіста дої доньки хвилях, складає: Виреп. Священству: Вп. ө Митратови Гердіевському, Впов. о. кан. Радкевичеви, Вл. ө. Сөвиги. Порайкови, Ва. о. кан. Курмановичеви, Вл. о. Грабдеви, Ва. ө. Івахнюкови, всім приятелам і знакомим. РОДИНА. 796

Подяка.

Тяжко дїткнені смертю бл. п. Івана Кошути, стар. инспектора міської поліції, найлішого мужа і өтця, складаємо ведяку всім, котрі дали нам докази своге співчутя, іменно Висөкопреподобному Отцю Деканови Хотиневському і Прөведьбним Сьвяденякам өв. Каязі і Колюшкови, Висөкоповажаному др. Туринському, імж. Мельничукөви, жөрошө ученикі, Раді міській, Урядникам громадським, Представителям народних українських Товариств. Ярослав, дня 16. лютого 1918. 802 1-1 Вдова з дітьми.

НАДІСЛАНЕ.

Анна Томашевська евакуована з сөда Рагнш, повіт Зөвөрв, пошукує сина Михайла, котрий в переїзді 9. пөделіста 1917 через Львів на двірм пропав. Літ 13, очн сиві, велөсе бльөнд, бородавка вуху. Хтөб знав, де він находит ся, звөдять ласкаво донести на адрес: Анна Томашевська в Гйчу почта Рава руска. 807 1-3

Д-р ГЕРМЕЛІН
Акушер і лікар жіночых недуг, повернув і мешає на рзай пра вул. Сикстуськйй 35. П. п. XXVII 3-6

ОГОЛОШЕННЯ.

АДВОКАТ
Д-р Роман Перфецький
отворив
АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ
у Львові — вул. Сикстуська 43 „б“
709 18-30

Гривсик
вигданий до мяти лөца намість мелөзө шөбілюв і вөзлөжков шөкуру, пакөт 1 20 К в пушці 3 К Силь купелөса вибілюв і вөзлөжков шөкуру 80 с. пакөст. Шамооки до мяти волося Перфусерія. — С ФЕДЕР, Львів, Сикстуська 7. — Увага: В своім өтснїм інтерөсі прошу уважати на фірму і ч. дому 7. 498а 45-7

Де находить ся Іван Вихпєль в Жовтанець-көвську, Львів, Зіморөвоча 17. 800 1 3
Мөне хто знає де находить ся Ф. Борновська прошу ласкаво пөвідомити Ірану Чөчөвську, Львів, Зіморөвоча ч. 12. 79 1-3

Абсөльвентка німөцкөй торговельноі академії (Abiturientenkurs) в гйжавль-ноі мөтурөю і двөлітною практикою пошукув посади від 1. цитня 3 огляду на дорожню рефлөктує лише на 3 0 К місячної плати. Ласкаво вголөшєня слати до „Діла“ під „Туриния“. 797 1-2

„ELITE“
журнөль мес-лїтний на 6 К перөслөжкою К 8 50 поручає Р. ЛЯНДАВ
Львів, ул. Чарнецкого 3.
Заступство
„SCHÖNE WIENERIN“
Тамже мөжна забути
- - КРОІ - -
XIV 1-1

Стару адресу
при зміні
на нову канце
подавайте.
Адміністрація
„Діла“.

Парцеляція. 800 моргів найлөчшої землі і кияєв в повіті со-кальським, 7 кілометрів від стөції зөлівинчөй, с до набути в відпөвідній скількөсти. Рефлөктамти вөзвөят вголөшувати ся до кілөца сөго мөсөца в мөдөнєм скількөсти моргів і цїни до өдө. д-ра Антоша Герасимөза в Сгрюю. 793

Дө өв. Павөкіз Зөвөчїщчїні! В чий пөлюхї с редчно Сөмдїв (Сөмөдө), хтөй бөдө ласкавий дөнести українськөму урөдзови парөхїяльнөму в Шумччи, почта Төркө н. С. 803 1-2

Пөтребую в травноі кровчїні Українки до хатн, до перөрөбленя дамських сукөч а такөж до ушитя новөч. Дөч хтөч, пөмөщканє і платню пі-сля умови. Згөло шузати ся: Матковська, Вөрхрөта коло Рава руськөй. 805 1-1

Студентка-Українка бжжє познакөити ся в пө-ничнем Українцям з академічним өбразованєм. На өноніми не відпөвдөать ся. Пөстөрөстанте: Лөдо. 804 1-1

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

філії „СІВЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ“ в Мөвстисках
відбудуть ся
дня 15. марта 1918 о год. 11. перед полуднем
з отсїм пөрядком:
1. Отворөне зборів і звіт уступяючої Ради.
2. Вибір нової Ради і Комісії.
3. Реферят економічний.
Мөстиска, дня 5. марта 1918.
Рибачевський голова. Байдала секретар.

Ліцитація.

Дня 14 15 і 16. марта від год. 8-12 пе-ред полуднем відбудеть ся при ц. к. Варшаті Трену ч 10 в Перемишля Бякончичө ліцитація околө 420 возів і їх частн складових, як такөж ріжних частий складових урөжи.
Пөсөредники і гөндярї с від тої ліцитації виключөні. Купуючі мусять виказати ся легіт-мөціөю ц. к. старостөва (команди реїнонөвої) та віддати її на мїсцө ліцитації
Близших інформөцій о тім уділює о тім ц. к. Варшат Трену ч. 10 в Перемишля від 6. марта від год. 9-10 перед полуднем. 808 1-1

Приймаємо збірні землі
на АУСІМ (воєвкни)
жөвтий (на легкі мїсцьві землі)
(на тяжшї глиняні почви), пө-
наслідок державної субвенції) К
без мшкө. Мшкө вложити до
противним разі өбразовусмо по
купна.

Красивий Союз господарський
Львів, ул. Зіморөвоча

ЛЮМ
Львів,
плөща Шарїєвськөй
(готель Європөвськөй)
пөручає: Лөмкө електр-
нафтові і всі прөблөми
жарівни газөм
дөшевше өк
Сїтки газөві по
XIV. 1-2

Приймаєть ся пөредплату на өк
ШЛЯХИ
Ілюстрований мөсячний літературно-
громадськөй житя, що виходить
көч європөльських журнөлях вөзлөжков
аркуші друкө з кілөца вөзлөжков
Рөдкөсөр өдөвөдө: Ф. Зөвөч
„Шляхи“ мають такі өдөвө:
а) зөблїпистичний (стө-
ні теми й події українськөго житя)
б) літературний (пө-
новелі, өпөвіданя, повісти, романи,
ратурні оглөди, характеристика
рөцөвзї і т. п.
в) науковий: (стөті зо
фїї, яриродничих наукө).
г) мистецький: стөті пө-
атр, малювство, архітектуру і т. п.
Перөдөплата вносити ся
на піврөку 18 К. на чөгөт року 18 К
зшпөтөк коштөс 3 К. мөдөлийнө с.
Дөч усталөна висөга наскөдө
гөйно вголөшувати сөвій өлөс на
платників.
Адреса редакції й адмїн-
Львів, вул. Рузькө ч. 3

Одїнокө українськө
Төв. вөзлөжков өбзөпөчөнь на мө-
ц.
„КАРПАТІЯ“
Пөчөсний прөзидент Йөго Екстөр
полит граф Шөнтницькөй
Төварнство өперте на вөзлөжков і
внскн припадають сөмөч төв
Ручитя өжө нө трөх літах неоспө-
мөлість өбөвөчөкө.
Правнөч пө трөх літах право
өжө нө трөх літах уділює вөзлөж-
відсоткө.
У всіх сиравах зөвөртати ся
Львів. — вулиця Рузькө
Гөдини урядовї: від 12

НОВА КНИЖКА
ПРО ВІДБУДОВАНЕ ДЕРЖАВНО-
СЬКИХ ЗЕМЕЛЬ АВСТРО-У-
Wiederherstellung des Königl.
Waldjumes.
Galizien und das Ukrainische Problem
Von Dr. Jar. Michael L...
Цїна 1 К 50 сот.
Прөдөють: Книгарня Наус, Төвчө ч. 10
Рөвөчө ч. 10
Книгарня Стөрөвльськөй
Руськө 3

З друкарні „Діла“ Львів, Рєвчө